

The background image shows a large industrial facility for waste sorting. In the foreground, a conveyor belt moves various pieces of waste, including plastic bottles and paper, across a metal grate. Above the conveyor, there are blue metal structures and machinery. In the background, more conveyor belts and industrial equipment are visible, along with concrete pillars and pipes. The overall scene is a busy industrial environment for waste management.

NOVA ESTRATÈGIA METROPOLITANA D'INFRASTRUCTURES DE RESIDUS

DOSSIER DE PREMSA
OCTUBRE 2025

Horitzó de futur

La gestió dels residus domèstics al territori metropolità, competència que recau en l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB), és un dels serveis imprescindibles per al bon funcionament de la metròpolis. Amb un nivell de generació que ronda el milió i mig de tones anuals, és essencial disposar d'un sistema sòlid d'instal·lacions de tractament i fluxos optimitzats. Només així és possible afrontar aquest repte ecològic i humà, del qual depenen, en bona part, tant la qualitat ambiental de la metròpolis com la qualitat de vida de les persones.

El sistema metropolità de tractament de residus va suposar, ja en el moment de la seva creació, l'any 1997, un canvi important en la manera d'entendre els fluxos i el tractament que seguien les deixalles. Es va passar dels abocadors a la implantació de plantes de tractament pioneres a l'Estat espanyol, de grans dimensions i tecnologia innovadora, mentre paral·lelament anava evolucionant la implantació dels diferents contenidors de recollida selectiva. Ara bé, el sistema de recollida majoritari plantejat aleshores, basat en contenidors oberts a la via pública per a les diferents fraccions, ja fa uns quants anys que

va arribar al seu límit d'efectivitat, i actualment els nivells de recollida selectiva es troben estancats al voltant del 40 %, lluny dels objectius establerts per la Unió Europea.

Per revertir la situació i complir aquests objectius, els ajuntaments estan implantant nous sistemes de recollida amb identificació d'usuaris i adaptant les taxes a aquests canvis. La nova estratègia metropolitana d'infraestructures de tractament de residus municipals inclou un redisseny profund de tota l'estructura de tractament per adaptar-se a la nova realitat i assumir funcions que fins ara no es duïen a terme. Així, es preveu que el nombre d'instal·lacions de tractament de residus creixi de manera significativa.

L'horitzó 2035 també marca un seguit d'objectius normatius: reducció del 10 % en la generació total de residus respecte al 2010, reducció del 10 % en la generació de la fracció d'envasos respecte al 2018, una taxa de reciclatge del 65 %, un nivell inferior al 15 % de materials impropis en la fracció orgànica, i un enviament de rebuig de menys del 10 % a dipòsit controlat.

Novetats

SDDR d'envasos
SCRAP per a tèxtil
SCRAP per a mobles

Previsió de canvis

Increment de la recollida d'orgànica i millora de la qualitat.
Reducció de la fracció resta i canvi en la composició per l'augment de la recollida d'altres fraccions.

Objectius normatius

2035

- Reducció del 10% de la generació de residus (respecte al 2010).
- Reducció del 10% de residus d'envasos (respecte al 2018).
- Reciclatge del 65%.
- Qualitat de la FORM <15% de residus impropis (2027).
- Dipòsit controlat < 10%.

Responsabilitat del productor

Sistemes de recollida

Municipis

L'Administració local haurà fet els canvis en els sistemes de recollida amb identificació d'usuaris i en les taxes, i haurà avançat tant com haurà pogut en la recollida selectiva.

Fluxos de FORM i resta

Tractament

AMB

Considera noves necessitats i oportunitats de millora en el sistema metropolità de tractament de fraccions, transferències, derivació de fluxos a tercers, etapes de tractament, gestió dels rebutjos, etc.

Situació actual respecte als objectius normatius

Canvi de context: 2000-2025 / 2025-2035

El canvi de context i l'evolució dels últims 25 anys demana un replantejament del sistema d'instal·lacions de tractament. Això significa transformar algunes de les plantes existents per tal d'adequar-les als canvis en la composició dels residus derivada de la implantació de nous models de recollida, així com construir diverses plantes especialitzades. El nou sistema d'instal·lacions, amb horitzó 2035, prioritzarà les infraestructures de prevenció i reutilització, l'increment de la capacitat de tractament de la matèria orgànica, la recuperació de materials i l'optimització de la gestió del rebuig. Es planteja un sistema de plantes versàtils i interconnectades per incrementar la reintroducció al circuit productiu dels diferents materials.

Per tot això, l'AMB ha elaborat previsions de fluxos futurs de residus, que han de servir per dimensionar les renovacions i poder-les situar en un calendari. La qualitat dels materials recollits, especialment de la matèria orgànica recollida selectivament, ha de ser bona per tal d'optimitzar els processos de tractament. Aquests canvis faran més robust el sistema: en cas d'avaria d'alguna de les instal·lacions, es podran redirigir fàcil-

ment els fluxos a altres plantes o a gestors externs, de manera que es minimitzaran les interrupcions en el tractament i, en conseqüència, els impactes ambientals.

Els plans de renovació també consideren com es tractaran els fluxos de residus en etapes transitòries, mentre es construeixen les noves plantes.

Així mateix, a deu anys vista es preveu ampliar la responsabilitat dels productors a nous casos. Des de fa anys, els productors ja tenen responsabilitat en fraccions com els envasos de paper i cartró, plàstic o vidre, i les empreses que comercialitzen productes envasats paguen a l'Administració perquè en gestioni el tractament una vegada es converteixen en residus. Així, en el futur es planteja crear normatives similars per a fraccions com el tèxtil i els residus voluminosos.

També es preveu implantar sistemes de dipòsit i retorn (SDDR) d'envasos.

Objectius normatius

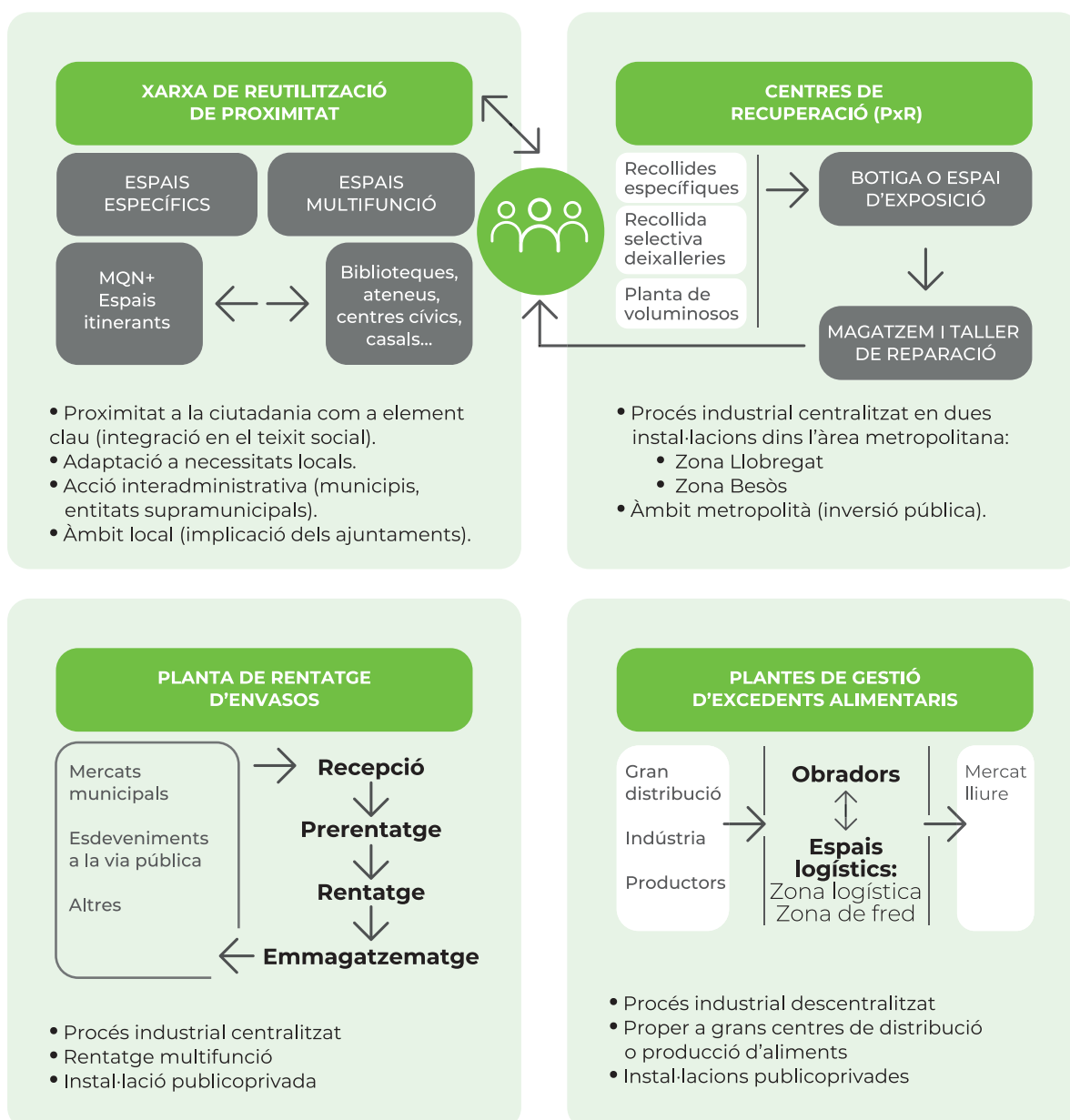
	2000	2025-2035
Materials que entren a les plantes	Sistemes de recollida poc eficients. Recollida selectiva estancada del 14% (2020) al 40% (2025) i molt de material valoritzable a la de fracció resta.	Sistemes de recollida individualitzats. Increment de la recollida selectiva en quantitat i qualitat (40%-65%).
Objectiu	Reduir la quantitat de residus a disposició final sense pretractament.	Reintroduir materials i matèries primeres a l'economia circular.
Plantes	Ecoparcs pensats bàsicament per donar resposta al tractament de la fracció resta.	Sistema de plantes evolucionades i versàtils basades principalment en el tractament de matèria orgànica (FORM). Millora de l'eficiència, resiliència, robustesa i producció d'energia renovable.
Orientació del tractament	Estabilitzar la matèria orgànica de la fracció resta. Recuperar materials valoritzables de la resta. Produir biogàs a partir de la FORM.	Tractar la matèria orgànica de la FORM. Produir fertilitzants i energia renovable. Recuperar materials valoritzables.
Abast de les plantes de l'AMB	Tractament primari. Disposició final del rebuig.	Prevenció i reutilització. Tractament primari. Tractament secundari. Gestió del rebuig.
Economia circular	Primers sistemes centralitzats de responsabilitat del productor per a envasos, vidre, residus d'aparells elèctrics i electrònics (RAEE) i piles. Una part important dels residus no es pot reintroduir a l'economia circular.	Més sistemes centralitzats de responsabilitat del productor: tèxtil, voluminosos i possibilitat d'incloure'n més. Implantació de sistemes de dipòsit i retorn (SDDR). Una part del que gestiona actualment l'AMB no caldrà gestionar-la.

Infraestructures de prevenció i reutilització

En el nou paradigma metropolità de gestió de residus pren especial importància la primera etapa, que consisteix a prevenir la generació de residus i a reutilitzar els materials. En certa manera, aquesta fase de la gestió vol treure profit dels materials abans que entrin en el cicle de tractament, d'acord amb la idea que «el millor residu és el que no s'arriba a generar».

Actualment, ja existeixen serveis metropolitans centrats a reduir la producció de residus, com l'espai Millor Que Nou,

en funcionament des del 2010, que ajuda els usuaris, de manera gratuïta, a reparar els seus objectes avariats, en una àmplia varietat de categories (electrònica, bricolatge, fusteria, bicicletes, tèxtil...). El servei, amb un ampli reconeixement de la població, cada any evita la generació de 20 tones de residus, i lluita contra l'obsolescència programada i la cultura dels objectes d'un sol ús. També compta amb un mercat d'intercanvi d'objectes i organitza tallers regularment, tant al seu local fix al barri de Sant Antoni de Barcelona com de manera itinerant en diversos municipis metropolitans.

Reaprofitament de materials

La nova estratègia de residus, però, vol portar la reutilització a una escala molt més gran. Es preveu construir diverses plantes dedicades a la recuperació de materials, per afavorir que entrin en circuits d'economia circular:

- Plantes de recuperació de materials: s'habilitaran dues plantes, una per a l'àmbit del Besòs i una altra per a l'àmbit del Llobregat. Aquestes instal·lacions rebran objectes de les diferents recollides específiques, de la recollida selectiva feta a les deixalleries i de la recollida de voluminosos, i tindran un magatzem, un taller de reparació i una botiga o espai d'exposició, per tal de tornar a posar els objectes a disposició de la ciutadania.
- Plantes de gestió d'excedents alimentaris per facilitar la logística de la gestió d'aquests fluxos i evitar que acabin esdevenint residus.
- Planta de rentatge d'envasos: aquesta planta s'encarregarà de rentar i higienitzar els envasos per poder-los reutilitzar, evitant la producció d'envasos d'un sol ús.

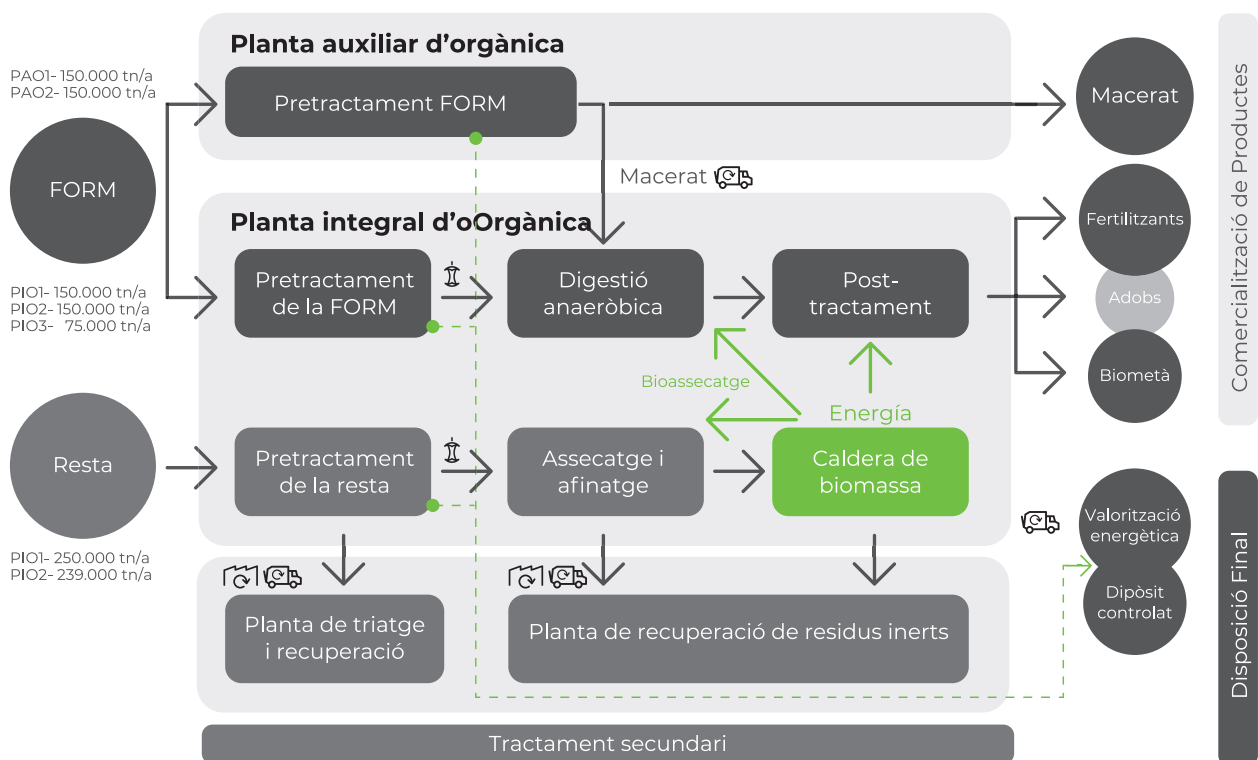
Noves plantes de tractament de matèria orgànica

Actualment, gran part de la matèria orgànica separada correctament en origen es tracta als ecoparcs, en línies de metanització. Una petita part també es porta a les dues plantes de compostatge, una a Torrelles de Llobregat i l'altra a Sant Cugat del Vallès.

El tractament d'aquesta fracció de residus permet produir, d'una banda, compost d'alta qualitat per a l'agricultura i, de l'altra, biogàs, que es transforma directament en energia elèc-

trica, ja sigui per fer funcionar les mateixes plantes de tractament o per injectar a la xarxa.

La matèria orgànica que arriba als ecoparcs a través de la fracció resta també se separa exhaustivament, però a causa de la baixa qualitat que té no es pot transformar en compost, de manera que el seu potencial per convertir-se en recurs es redueix molt. A més, el tractament de la fracció resta és substancialment més car que el de les fraccions selectives.

Com a referència, tractar una tona de resta costa uns 130 €, mentre que tractar una tona de matèria orgànica ben separada (al contenidor marró) costa uns 65 €.

El tractament de la fracció orgànica és un dels punts principals del nou sistema metropolità amb horitzó 2035. Es planteja reconvertir els ecoparcs en plantes integrals d'orgànica i augmentar la seva capacitat de tractament (150.000 tones anuals addicionals) i de generació de recursos. Del model actual de producció de compost i biogàs es passarà a generar adobs

i fertilitzants a la carta, i per mitjà de tècniques d'enriquiment (*upgrading*) serà possible transformar el biogàs en biometà, que té un potencial energètic molt més gran i pot considerar-se una energia renovable.

L'activitat d'aquestes plantes principals estarà reforçada per dues plantes auxiliars d'orgànica, de nova construcció, que faran el pretractament dels residus i enviaran el macerat resultant a les plantes principals.

Minimitzar la fracció resta

Les línies de tractament de la fracció resta se simplificaran i s'adaptaran a les futures composicions d'aquest residu, amb l'objectiu de millorar l'eficiència en la recuperació de materials, la robustesa del procés i la reducció de la quantitat de rebuig que acaba en dipòsits controlats o destinant-se a valorització energètica. Això s'aconseguirà, per exemple, instal·lant calderes de producció de vapor per als residus orgànics que arribin barrejats amb la resta, i amb plantes de posttractament capaces de fer un cribratge addicional i donar un tractament adequat a residus que actualment no es tracten, com el tèxtil o el tèxtil sanitari.

El nou model preveu que el sistema públic i els sistemes privats (a través de sistemes col·lectius de responsabilitat ampliada dels productors, o SCRAP, per als diferents materials, segons els quals els productors tenen l'obligació legal de finançar tots els costos de gestió com a residus) avancin per assolir els objectius europeus de recollida selectiva, la qual cosa implicarà un increment significatiu de la recollida selectiva de la matèria orgànica i una disminució en la generació de resta.

Transformació dels ecoparcs

ECOPARCS EN L'ACTUALITAT	ECOPARCS EN EL FUTUR
 Tractament de matèria orgànica recollida selectivament (FORM) • Digestió anaeròbia • Producció de biogàs (energia elèctrica) • Producció de compost	 Tractament de la matèria orgànica recollida selectivament (FORM) • Digestió anaeròbia • Producció de biometà (energia renovable) • Producció de fertilitzants i adobs
 Tractament de la resta • Recuperació de materials • Bioassecatge • Valorització energètica	 Tractament de la resta • Recuperació de materials metàl·lics • Bioassecatge • Caldera de biomassa • Energia (autoconsum)

Noves plantes de posttractament

En el sistema actual de recollida i tractament de residus, la fracció resta encara és la majoritària. Molts dels materials reciclables (matèria orgànica, envasos, paper...) es dipositen incorrectament al contenidor gris. Aquesta és una de les tendències que es pretén corregir en els propers anys, entre d'altres amb l'adopció de sistemes de recollida d'identificació d'usuaris: l'objectiu és que la fracció resta tendeixi a zero.

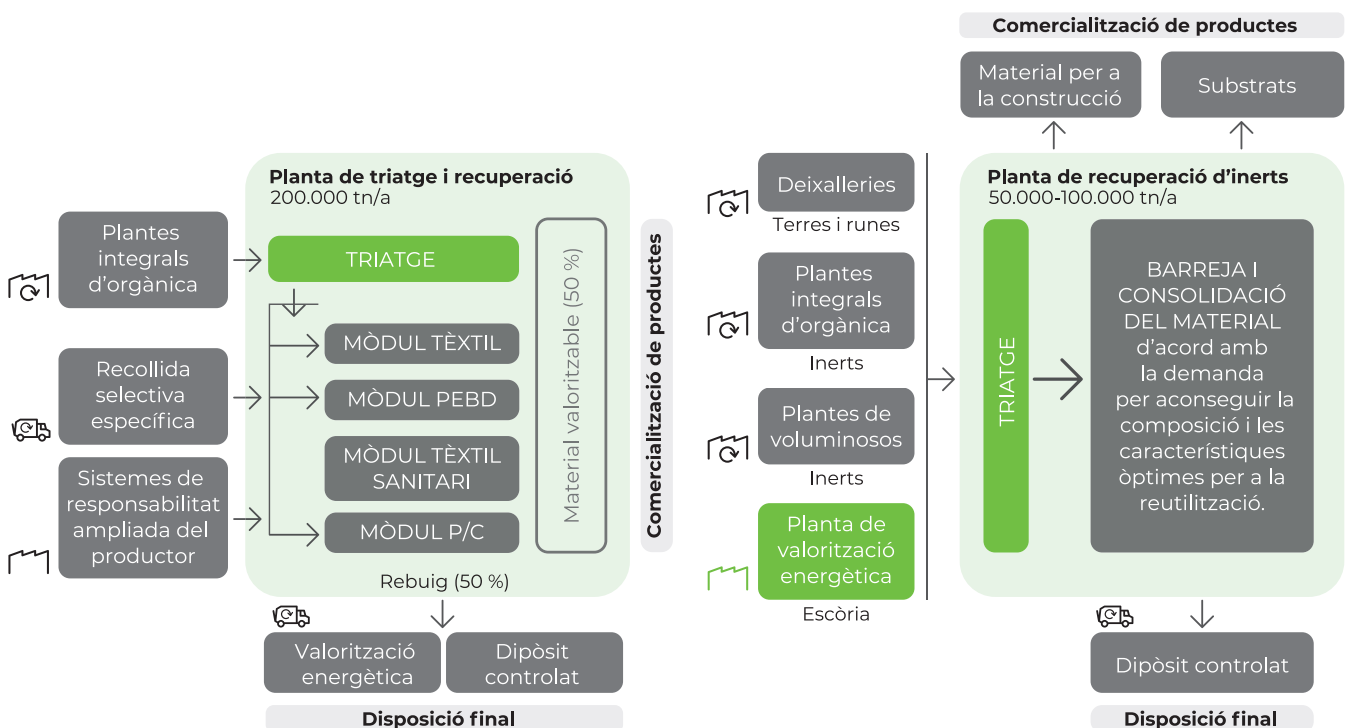
El tractament de la resta segueix sent necessari, tant per extreure'n materials reaprofitables mentre es va millorant la recollida selectiva, com per gestionar els que no ho són. En aquest pas entren en joc les plantes de posttractament previstes en el nou model: la planta de triatge i recuperació i la planta de recuperació d'inerts, ambdues considerades de tractament secundari.

Aquestes plantes estaran especialitzades a fer una segona separació del rebuig de la fracció resta, que conté diversos tipus de materials que el model actual no permet gestionar correctament i que s'envien a disposició final (valorització energètica o dipòsit controlat).

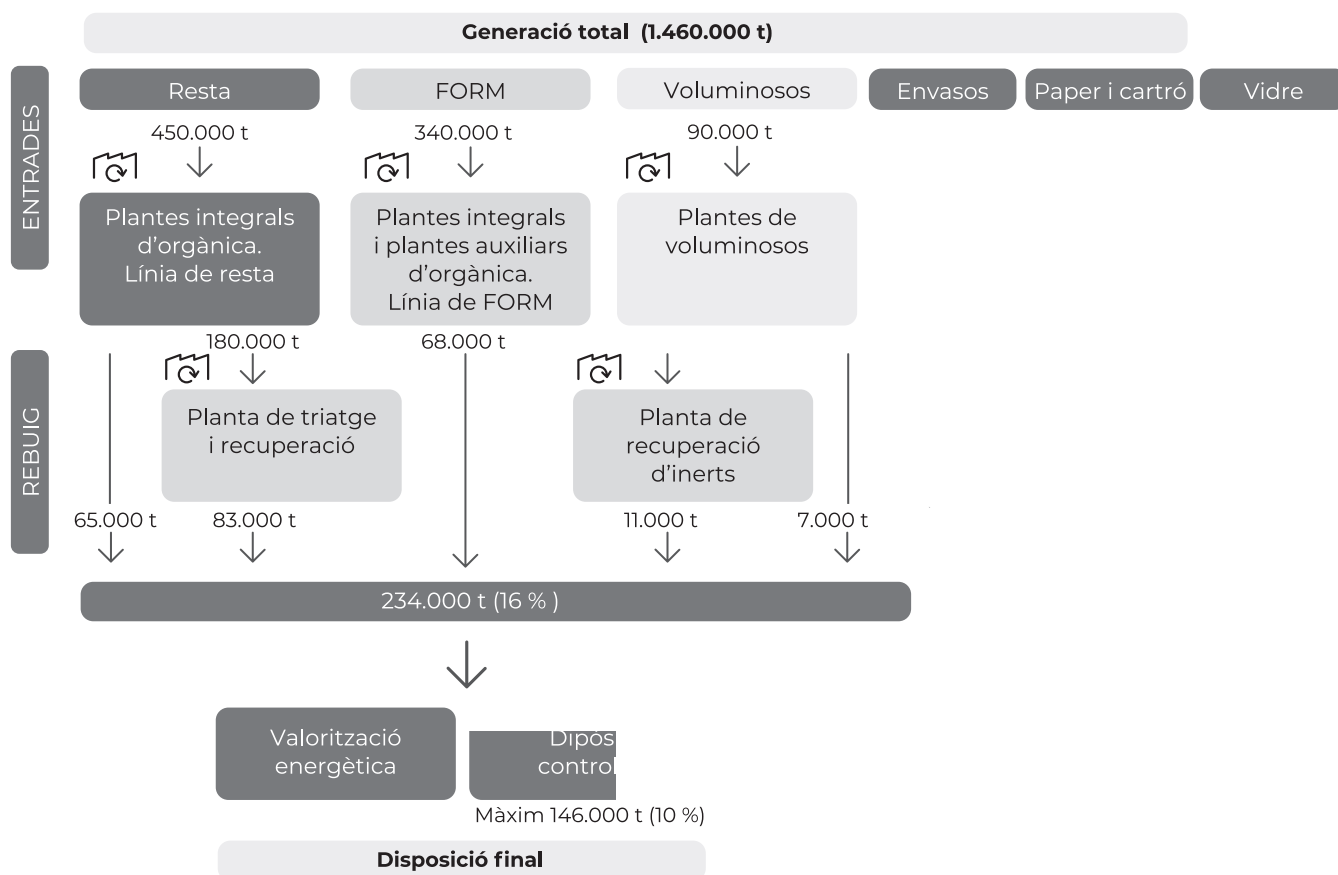
A la planta de triatge i recuperació, amb una capacitat prevista de 200.000 tones/any, se separaran materials com els residus tèxtils, el tèxtil sanitari (bolquers, compreses) o el polietilè de baixa densitat (PEBD), que són valoritzables i que formen aproximadament el 50 % del rebuig.

Per la seva banda, a la planta de recuperació d'inerts, amb una capacitat prevista entre 50.000 i 100.000 tones/any, es farà una barreja i consolidació de materials com terres i runes de les deixalleries i escòries provinents de la valorització energètica, per obtenir-ne substrats materials aptes per a la construcció, que es podran comercialitzar.

L'objectiu, com s'ha apuntat, és que menys del 16 % dels residus acabi en una instal·lació de disposició finalista (planta de valorització energètica o abocador), i que com a màxim el 10 % dels residus totals acabi en un dipòsit controlat.

Projeccions de fluxos. Rebuig final 2035

Inversions

TRACTAMENT D'ORGÀNICA

Planta integral d'orgànica 1	Línia FORM	50 M€
	Línia resta	100 M€
Planta integral d'orgànica 2	Línia FORM	40 M€
	Línia resta	70 M€
Planta integral d'orgànica 3	Línia resta	18 M€
Planta integral d'orgànica 4	Línia FORM	40 M€
	Línia resta	20 M€
Planta auxiliar d'orgànica del Besòs*		25 M€
Planta auxiliar d'orgànica del Llobregat*		25 M€

PREVENCIÓ I REUTILITZACIÓ

Centre de recuperació (PxR) del Besòs*	15 M€
Centre de recuperació (PxR) del Llobregat*	15 M€
Planta de rentatge d'envasos*	2 M€
Espais de nova creació de la xarxa de reutilització de proximitat*	22 M€
Altres infraestructures de prevenció i reutilització*	36 M€

RECUPERACIÓ DE MATERIALS I PRODUCTES

Planta de triatge i recuperació	100 M€
Planta de recuperació d'inerts*	25 M€
Planta de neteja viària*	15 M€
Planta de voluminosos (Besòs)	20 M€
Planta de transferència (Besòs)*	25 M€
PVE amb adequació de tractament de bioassecatge	10 M€

673 M€

Calendari

TRACTAMENT D'ORGÀNICA	
Planta integral d'orgànica 1	2030
Planta integral d'orgànica 2	2028
Planta integral d'orgànica 3	2033
Planta integral d'orgànica 4	
Planta auxiliar d'orgànica del Besòs*	2028
Planta auxiliar d'orgànica del Llobregat*	2030
PREVENCIÓ I REUTILITZACIÓ	
Centre de recuperació (PxR) del Besòs*	2030
Centre de recuperació (PxR) del Llobregat*	2028
Planta de rentatge d'envasos*	2027-2032
Espais de nova creació de la xarxa de reutilització de proximitat*	
Altres infraestructures de prevenció i reutilització*	
RECUPERACIÓ DE MATERIALS I PRODUCTES	
Planta de triatge i recuperació	2033
Planta de recuperació d'inerts*	2035
Planta de neteja viària*	2033-2038
Planta de voluminosos (Besòs)	2030
Planta de transferència (Besòs)*	2033
PVE amb adequació de tractament de bioassecatge	2033

